

[Per Federspiel.]

esser finder sammen på et prisniveau, der intet har med virkeligheden at gøre. Jeg ser allerede nu, hvordan de hidtil meget beskudne aftaler, det er lykkedes at træffe inden for de seks lande — jeg sigter navnlig til de fransk-tyske overenskomster — har medført en meget væsentlig nedgang i kvægeksporten til Tyskland. Der er også sket en ikke helt ringe svækkelse af industrieksporten til de seks lande.

Det viser sig med andre ord, at de seks lande først udvikler deres eget system, hvad jeg også, som jeg sagde før, vanskeligt vil kunne bebrejde dem. Yderligere ser vi, at det hollandske landbrug sætter ind på det engelske marked med eksport af bacon med meget betydelige tilskud og med en karotteeksport ikke alene til England, men også til vore partnere i EFTA til priser, der ligger på omkring 4 kr. tønden. Denne udvikling kan vi naturligvis fra dansk side ikke se på med sindsro. Det er åbenbart, at de seks lande har vanskeligheder ved at finde frem til den landbrugsordning, som ved traktaten forudsattes oprettet, i hvert fald i hovedlinjen, inden udgangen af 1960. På den anden side kan man ikke undgå at være opmærksom på, at der på mange områder sker samordning af handelen med landbrugsvarer og levnedsmidler inden for de seks, og at der sker en udvidelse af produktionen, som er stærkere end udvidelsen af forbruget.

Den letsindige optimisme, som man støder på fra ikke så helt få sider, også inden for ansvarlige erhvervskredse, og som går ud på, at det er utænkeligt, at man i det lange løb ikke skulle finde en løsning på disse problemer, savner i virkeligheden ganske holdpunkter i realiteternes verden. Under forhandlingerne om EFTA i 1959 advarede vi regeringen og befolkningen imod at tro, at denne afværgeforanstaltning, som EFTA jo i virkeligheden er, ville give Danmark nogen økonomisk tryghed. Men i sin iver for at komme igennem med denne ordning, som regeringen gennemtvang alene ved at udelukke alle andre muligheder for ikke at blive totalt isoleret, foregøglede bl. a. den højtærede minister erhvervene, derunder landbruget, at de tosidede aftaler med Vesttyskland, England og andre af vore partnere

inden for EFTA skabte sikkerhed for vor afsætning.

Vi gjorde det dengang klart, at denne sikkerhed var ganske overordentlig spinkel. Disse aftaler indeholder ingen garantier for aftagelse af bestemte mængder, de afgiver ingen garantier for rimelige priser. Det eneste, vi er sikret, er en adgangs billet på lige vilkår med andre. Og hvilke vilkår? Hvor konkurrencen sætter ind med en prisstruktur, som er aldeles løsrevet fra produktionsomkostningerne og tillige fra det frie markedes prisdannelse, er vi hjælpeløse, medmindre der inden for sammenslutningerne træffes ganske anderledes effektive foranstaltninger til standsning af import til dumpingpriser, end tilfældet hidtil har været.

Jeg har mine tvivl om, at disse spørgsmål kan løses ved tosidede forhandlinger på embedsmandsplan; der er her alene en mulighed for at trænge igennem ved forhandling på det højeste politiske plan, og jeg henstiller til den højtærede minister, at spørgsmålene tages op inden for EFTAs ministerråd.

Jeg er ganske klar over, at den højtærede statsminister, hvis han havde været her, ville kede sig ved disse betragtninger. Jeg ser, at han i Århus på det fjerde nordiske journalistkursus har udtalt — jeg beder om tilladelse til et kort citat —

„Er det virkelig sådan, at vore landbrugsvarers afsætning i Vesteuropa skal være afgørende for hele vor udenrigspolitik?“

Jeg kan sige til statsministeren, at det er det aldeles ikke; men den skæbne, der rammer det danske landbrugs erhvervsmuligheder, er symptomatisk for virkningerne af disse markedsplaner. Det må erkendes, at der ikke til dato har vist sig nogen mulighed for en generel løsning mellem de seks og de syv, og jeg tror, det hænger sammen med, hvad jeg tidligere har sagt i det høje ting, at man inden for de to kredse bevæger sig i de gamle baner. De seks kræver, at løsningen kun kan ske ved en tilslutning til Romtraktaten, og de syv arbejder vel stadig inderst inde med tankerne om det store europæiske frihandelsområde.

Jeg vil gerne til den højtærede ministers overvejelse udkaste en tanke. Den bygger